

LOKAL

SERVICEPLAN

FÖR VANSBRO KOMMUN

2008 - 2012

Fastställd av
kommunfullmäktige 2008-09-29
§65
Dnr: KS 2007/361

Innehållsförteckning:

1. Sammanfattning	3
2. Uppdraget.....	4
3. Övergripande mål	4
4. Syfte och arbetssätt	4
5. Befintlig, prioriterad och alternativa lösningar för service	5
6. Problembeskrivning	5
7. Partnerskap.....	6
8. Inventeringar/enkäter/underlag	6
9. Lokal strategi	6
10. Insatser/Åtgärder	7
11. Grundservicenivå för år 2008	7

1. Sammanfattning

Syftet med denna plan är att skapa hållbara servicelösningar i de olika kommundelarna/bygrupperna. Lösningarna ska utgå från de lokalt varierande förutsättningar som finns.

Planen har processats fram i ett brett samarbete med flera dialogträffar i de olika kommundelarna med deltagare av enskilda, lokala utvecklingsgrupper, föreningar, företagare och organisationer. Vid dialogträffarna har även representanter från kommunstyrelsen deltagit.

Man kan säga att planen är en breddning och vidareutveckling av tidigare varuförsörjningsplan.

Planen innehåller en lokal/kommunal strategi med ny planeringsmodell i ett helhetstänkande som utgår från de olika kommundelarnas behov.

Utvecklingsinsatser inom olika områden finns med angivande av åtgärder. Nya initiativ och idéer med otraditionella samverkanslösningar kan komma under programtiden, vilket leder till att planen ständigt behöver omarbetas och kompletteras. Årlig uppföljning och utvärdering är därför en förutsättning.

Serviceplanen ingår som ett delunderlag i kommunens översiktsplan.

2. Uppdraget

På uppdrag av regeringen har länsstyrelserna fått uppdrag att upprätta 4-åriga regionala utvecklingsprogram för kommersiell service som skall ligga till grund för en utveckling av servicen i länen och vara den förmedlande länken mellan lokal, regional och nationell nivå.

Kommersiellt utvecklingsprogram för Dalarna 2004-2007 har arbetats fram i en bred process med horisontella mål, insatsområden, utvecklingsinsatser och åtgärder.

Under insatsområde – Utvecklingsinsatser finns åtgärden – **Lokala serviceplaner** – som skall tas fram i alla länets kommuner. En översiktlig kartläggning och förstudie över den servicekultur som finns i länets landsbygds- och glesbygdsområden har framställts och kan utgöra en del av underlagsmaterial för framtagande av lokala serviceplaner.

Lokala serviceplaner är en vidareutveckling av varuförsörjningsplanerna men ambitionen är att de skall vara mer omfattande och gälla all kommersiell och offentlig service på landsbygden.

3. Övergripande mål

Det övergripande målet med serviceplanen är att skapa nya hållbara servicelösningar på lands- och glesbygden som utgår från de lokalt varierande förutsättningar som finns i varje kommunal/bygrupp.

4. Syfte och arbetsätt

Syftet med denna plan är att i bred samverkan utarbeta ett "grundservicepaket" anpassat efter lokala förhållanden – **En god servicenivå i Vansbro kommun**. Samarbete har skett över sektorsgränser, nivåer, geografiska områden för bevarande av befintlig service, men också för att diskutera nya samordnade, platsspecifika, otraditionella servicelösningar. Kommunbygderådet och de lokala utvecklingsgrupperna har gjort inventeringar gällande behov av service, skaffat fram riktade enkäter och tillsammans med kommunledningen hållit dialogträffar som utgjort ett lokalt grundunderlag.

Under planens framarbetande har förslag lämnats in om lokal upphandling med juridiskt stöd från länsstyrelsen. Syftet är att stödja lokala producenter/företag gällande produkter och tjänster.

Planen beskriver kommunens viljeinriktning för vad som bedöms vara erforderlig, god servicenivå. Den är samtidigt en handlingsplan för händelser, etableringar eller nedläggningar av olika typer av service.

5. Befintliga, prioriterade och alternativa lösningar för service

För att få en uppfattning om den befintliga servicen, vem som utför densamma och hur olika typer av service prioriteras användes ett frågeformulär i kommunen. Inventeringsformulären delades ut i de olika kommundelarna. I formulären besvarades vad som ansågs viktigt, mindre viktigt och ej viktigt. Dessutom inkom många förslag och tankar om nya idéer för service, vilka serviceåtgärder som kunde samordnas/samlokaliseras samt hur lokala initiativ skulle kunna genomföras och stödjas. **Sammanställning bifogas som bil.1**

6. Problembeskrivning

Kommuner och landsting tvingas ständigt göra avvägningar mellan den ekonomiska situationen och välfärdsfrågorna. Ska en liten byskola få finnas kvar trots att befolkningsunderlaget är litet? Hur ska sjukvården bäst organiseras för att möta de ekonomiska kraven? Vilken omfattning ska det vara på den fysiska infrastrukturen?

Dessa frågor är också sammanlänkade med den kommersiella servicens omfattning. En butik i bygden kan innebära att befolkningen ökar och byskolan består eller vice versa. Inflyttning till bygden är även beroende av service, i första hand skola och lanthandel, som är navet i en by. Det gäller att hitta alternativa strukturer i utvecklings-/näringslivsfrågor.

Ansvar för att boende även i små bygder/orter ska ha tillgång till en för bygden rimlig service måste delas mellan kommunen och de lokalt berörda. Många olikartade, otraditionella lösningar kan etableras om man har en samsyn och samordning med ansvar.

Det är ytterst viktigt att ha helhetstänkande och förstärkt samverkan mellan lokalbefolkning, föreningsliv, det lokala näringslivet och kommunens egna verksamheter.

7. Partnerskap

I propositionen om en regional utvecklingspolitik konstateras att det är av stor betydelse att hänsyn tas till lokalt varierande förutsättningar och de samlade resurser som finns för att utveckla lokalt anpassade servicelösningar. Innehållet i den lokala serviceplanen bör förankras i brett partnerskap. Planen och partnerskapet är ett uttryck för organiserad samverkan mellan aktörer med betydelse för utvecklingen av servicen.

I denna plan har representanter för lokalbefolkning, näringsliv, serviceinrättningar, lokala utvecklingsgrupper, kommunbygderåd och kommun deltagit dels genom deltagande vid dialogträffar men också vid inventeringar och enkäter.

8. Inventeringar/enkäter/underlag

Som intressanta underlag till planen finns enkäter till besökare, inflyttare och hemvändare, inventerings-/frågeformulär till samtliga hushåll, enkäter till hushållen om dagligvaruservice hos samtliga lanthandlare, intervjuer med lanthandlare och som tidigare nämnts samverkansdiskussioner vid dialogseminarier.

Dessutom finns Dalarnas Forskningsråds bilagor om serviceorter och tjänster, omlandsdata, serviceställen som försvunnit och kritiska serviceorter gällande länet.

9. Lokal strategi

För att uppnå mål och syfte i denna plan bör följande lokala strategi gälla:

- regelbundna kontakter mellan kommunbygderåd och kommunledning rörande servicefrågor
- förberedande samverkan över traditionella verksamhetsgränser i kommunen när faktiska risker för nedläggning och dylikt uppstår
- konkret samverkan mellan kommunen/kommunbygderådet/företrädare för den aktuella bygdens allmänintressen
- utredningar och förslag gällande servicefrågor skall innehålla relevanta konsekvensbeskrivningar
- gemensam uppföljning av serviceplanen efter varje årsskifte
- i samverkan behandla årliga "grundservicenivåer" anpassade efter lokala förhållanden där platsspecifika, otraditionella servicelösningar kan förekomma.

10. Insatser/Åtgärder

Ansvarig

1 ggr per år i särskilda samverkansmöten diskutera och följa upp kommersiell och offentlig service. Vid speciella händelser skall extra möten sammankallas för att lösa situationen.

Kommunstyrelsen

Information och fortbildning för samtliga nämnder och dess ledande tjänstemän om planens syfte och arbetssätt

Kommunstyrelsen

Uppföljning med dialogträffar i de olika kommundelarna för att hämta in nya idéer och lösningar

Kommunbygderådet

Skapa förutsättningar för att underlätta för lokal upphandling

Kommunstyrelsen

Integrera serviceförsörjningsfrågorna i den kommunala översiktsplaneringen.

Kommunstyrelsen

11. Grundservicenivå för år 2008

Rimlig service är anpassat efter lokala förhållanden i de olika kommundelarna. Grundservicenivå behandlas för varje år i samband med uppföljning och utvärdering av närmast föregående år.

Uppstår faktiska risker för nedläggning/omfördelning eller liknande bör förberedande samverkan omedelbart inledas för gemensam dialog om möjliga lösningar.

Grundservicenivå för år 2008 fördelat på de olika kommundelarna – se Sammanställning av servicen inom Vansbro kommun – egen kolumn i bilaga 1